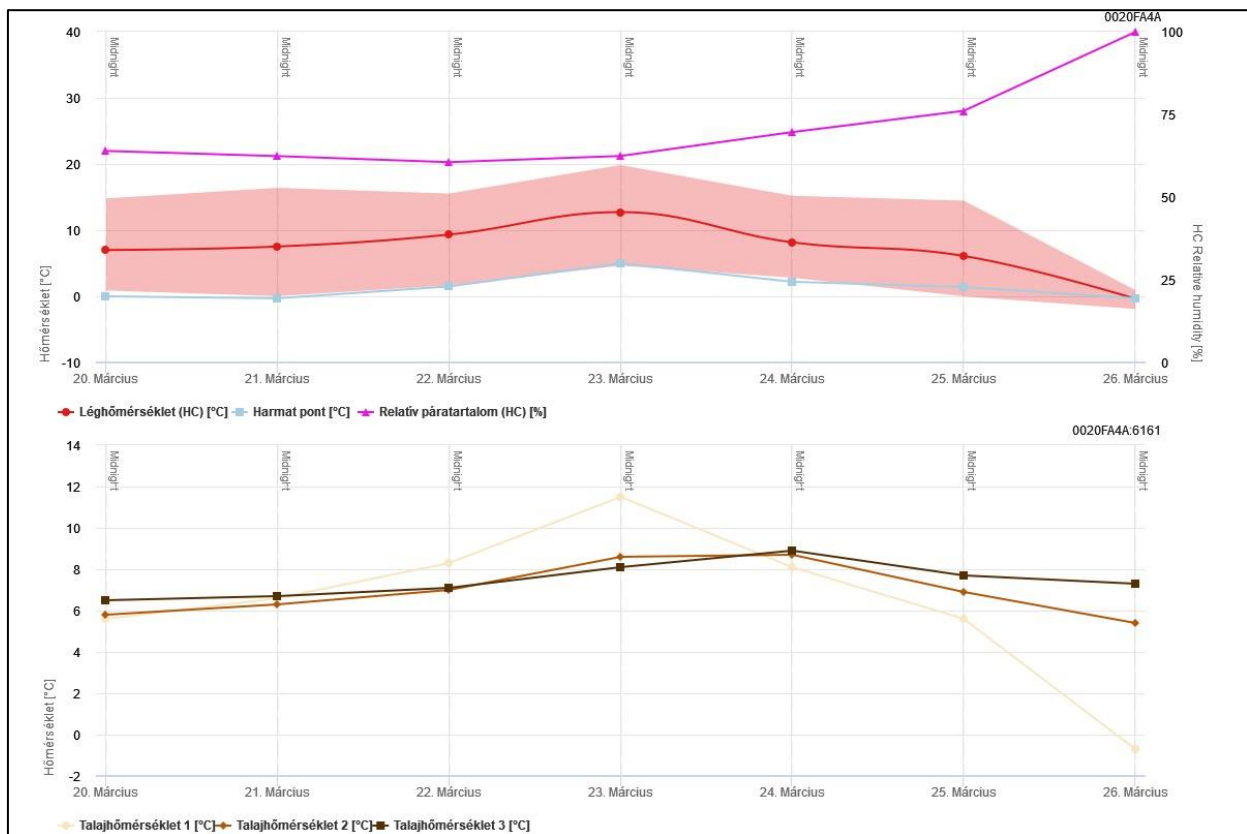

MAGYAR NÖVÉNYVÉDŐ MÉRNÖKI ÉS NÖVÉNYORVOSI KAMARA Hajdú-Bihar Megyei Területi Szervezet

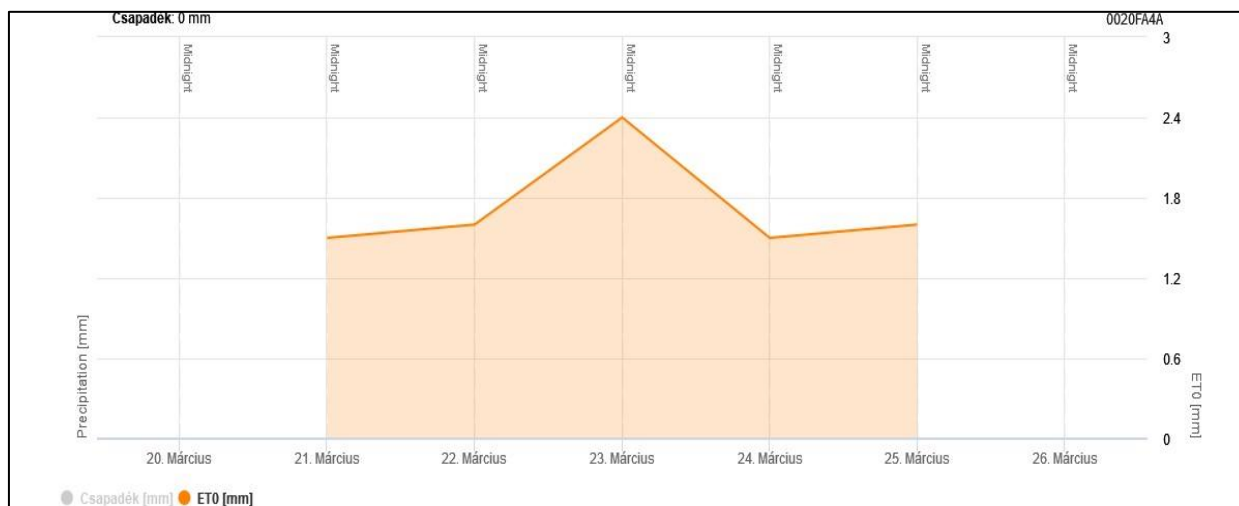
Hajdú-Bihar Megye növényvédelmi időszakos helyzetképe

Az elmúlt hét időjárása meglehetősen szeszélyesen alakult, visszatértek a hajnali fagyok, a napi maximum hőmérséklet csak ritkán haladta meg a 10 °C-ot. Jelentős mennyiségű csapadék sehol sem hullott, csak szórványosan alakultak ki futó záporok, a felhős és a napos időszakok váltogatták egymást.

Az elmúlt 7 napban a talaj és a levegőhőmérséklet alakulása Debrecenben

Forrás: Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara HBM-i szervezetének debreceni i-Metos állomása

Az elmúlt 7 napban hullott csapadékmennyiség Debrecenben

Forrás: Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara HBM-i szervezetének debreceni i-Metos állomása

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten, előzmények

Fenológiaiak (13. hét)

Őszi búza: szárba indulás első nódusz megjelenése (BBCH 30-31)

Őszi árpa. egy-két nóduszos állapot (BBCH 31-32)

Őszi káposztarepce: rejtettbimbós-zöldbimbós állapot (BBCH 50-51)

Lucerna: 15 cm hajtások

Alma: virágrügy duzzadás-zöldbimbós állapot (BBCH 56)

Őszibarack: virágzás vége-teljes szíromhullás (BBCH 69)

Polifág károsítók

A lucerna az őszi kalászos, illetve a repce a táblákon a mezei pocok (*Microtus arvalis*) fertőzöttség jellemzően közepes-gyenge. Erősebb fertőzöttséget csak a táblaszegélyekben, illetve az árokpartokon tapasztaltunk.

A hörcsög (*Cricetus cricetus*) megjelenését, kártételét egyelőre nem tapasztaltuk.

Szántóföldi növények

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten az őszi búzában

A gabona lisztharmat (*Blumeria graminis*) az őszi búzában az alsó leveleken, minden állományban megtalálható. A fertőzöttség mértéke változó, a fogékony állományokban előfordulnak közepesen fertőzött góccok. Az alsó levélzónában a lisztharmat lassú terjedése volt megfigyelhető.

A vöröszroszda (*Puccinia triticina*) fertőzöttség szórványos, jellemzően csak észlelési szinten van jelen. Az alacsony fertőzöttség és a kis mennyiségű fertőző anyag miatt egyelőre meggyenkben nem kell a vöröszroszda jelentős mértékű terjedésével számolni.

A sárgaroszda (*Puccinia striiformis*) a fogékony állományokban áttelet, a kedvező időjárás miatt elkezdődött az uredospórák szóródása. Egyelőre csak észlelési szinten van jelen a fertőzés, de a fogékony fajtákban a sárgaroszda lassú terjedése megfigyelhető.

Szeptóriás levélfoltosság (*Septoria tritici*) számára kedvezett a hajnali, bőséges harmatképződés. A fertőzés egyelőre csak az alsó leveleken terjed, de a prognosztizált csapadékos időjárás hatására vélhetően ismét felgyorsul a fertőzés terjedése.

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten az őszi árpában

A gabona lisztharmat (*Blumeria graminis*) az őszi árpában alsó leveleken, mindenütt megtalálható, a fertőzöttség mértéke a jól fejlett dús állományokban már közepes, de előfordulnak erősen fertőzött foltok, táblarészek is. A lisztharmat a fejlett, zárt állományokban a középső levélemeleten is megjelent, dinamikus terjed.

Az őszi árpákban a barna levélfoltosság (*Bipolaris sorokiniana*) minden táblán előfordul, a fertőzöttség mértéke jellemzően gyenge, de a fertőzés lassú terjedése megfigyelhető.

Hálózatos foltosság (*Drechslera teres*) tünetei minden táblában megtalálhatóak, a fertőzöttség mértéke egyelőre nagyon alacsony. A kedvező időjárás miatt a fertőzés további terjedésére kell számítanunk.

Az őszi árpában az árpa sárga törpülés vírus (BYDV) foltokban, szinte minden táblán megtalálható. A tünetek az élettani betegségek miatt egyre kevésbé feltűnőek.

Állati kártevők

A vörösnakú árpabogár (*Lema melanopa*) tömegesen megjelent a táblákon, a kopuláció elkezdődött. A hét végére ígért felmelegedést követően a tojásrakás beindulása várható.

A levéltetvek első kolóniái is megjelentek a gabona táblákon, a fertőzöttség egyelőre gyenge, de a kedvező időjárás miatt a kolóniák gyors növekedése várható.

Levélétű kolónia őszi árpában fotó: Nagy László

Őszi káposztarepce

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten az őszi káposztarepcében

A repcében a foma (*Phoma lingam*) levélfoltjai az alsó leveleken észlelési szinten minden állományban megtalálhatóak. A prognosztizált csapadékos, szeles időjárás hatására a fertőzés lassú terjedésére kell számítani.

A repcefénybogár (*Meligethes aeneus*) megjelent a táblákon, a betelepedés a hétvégi hűvös időjárás miatt az imágók a virágzatba visszahúzódtak. A repcék többsége már zöldbimbós állapotú, ezért a betelepedést nyomon kell követni és ha az egyedszámuk eléri a virágzatonként a 3-4 darabot, védekezni kell. A hétvégére prognosztizált felmelegedés hatására ismét beindul a betelepedés és fokozódni fog a kártétel.

A repceszár-ormányos (*Ceutorhynchus pallidactylus*) és a nagy repceormányos (*Ceutorhynchus napi*) tojásrakása március közepére jellemzően befejeződött, ezért ekkor az imágók ellen már nem indokolt a védekezés.

Kertészeti növények:

Az őszibarackban a hűvös, nedves időjárás miatt a tafrina (*Taphrina deformans*) szórványosan, alacsony-közepes fertőzési szinten megjelent. Az állományokba a levéltetvek szárnyas alakjai megjelentek, elkezdődött a betelepedés.

A héten több alkalommal is fagyott a hajnali órákban, ezért további fagykárral kel számolni.

Az almában egyelőre csak lisztharmat (*Podosphaera leucotricha*) primer tünete figyelhető meg, de a fertőzött rügyeken a konídiumok megjelentek. A lisztharmat számára kedvező a jelenlegi időjárás, ezért az intenzív terjedésével kell számolnunk.

A varasodás (*Venturia inaequalis*) aszkospórái tömegesen szóródnak, ezért a védekezést el kell kezdeni.

Debrecen, 2024.03.26